

Exception

Exception (มาจากคำเต็มๆว่า **Exceptional Event**) คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นขณะตัวโปรแกรมกำลังรันอยู่แล้วเกิดข้อผิดพลาดขึ้นจนทำให้โปรแกรมไม่ทำงานหรือเกิด **error** ภายในโปรแกรมนั้น เมื่อใดก็ตามที่เกิด **runtime error** ขึ้น โปรแกรมจะสร้าง **exception** โดยอัตโนมัติ โดยปกติแล้วโปรแกรมจะหยุดทำงาน และ **Python** จะพิมพ์ข้อความแสดงข้อผิดพลาดให้ ซึ่งข้อความที่แสดงข้อผิดพลาดจะมีอยู่ 2 ส่วน คือ ชนิดของข้อผิดพลาดจะอยู่ข้างหน้าเครื่องหมาย : และ ส่วนขยายความหลังเครื่องหมาย

เช่น

ZeroDivisionError: integer division or modulo

(การเข้าไปใช้งาน ในส่วนที่ไม่มีอยู่จริง)

IndexError: list index out of range

(การเข้าไปที่ **key** ที่มันไม่มีอยู่ใน **directory**)

Exception มาตรฐานที่มีอยู่ใน Python

ชื่อ Exception	รายละเอียด
Exception	คลาสพื้นฐานของข้อผิดพลาดทั้งหมด
StopIteration	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อเมทอดถัดไปของการทำซ้ำไม่ได้ชี้ไปยังวัตถุใดๆ
SystemExit	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อโดยฟังก์ชัน sys.exit()
StandardError	คลาสพื้นฐานของ exceptions ทั้งหมดที่เกิดขึ้น ยกเว้น StopIteration และ SystemExit
ArithmeticError	คลาสพื้นฐานของข้อผิดพลาดทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการคำนวณตัวเลข
OverflowError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อคำนวณเกินค่าสูงสุดของชนิดข้อมูลที่เป็นตัวเลข
FloatingPointError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อคำนวณ floating point ล้มเหลว
ZeroDivisonError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อ Division หรือ

	modulo ด้วยศูนย์จะเกิดขึ้นกับชนิดข้อมูลที่เป็นตัวเลขทั้งหมด
AssertionError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดในกรณีที่มี Assert statement เกิดข้อผิดพลาด
AttributeError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดในกรณีที่มีการอ้างอิงหรือการกำหนดแอตทริบิวต์ผิด
EOFError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อมีการป้อนข้อมูลทั้งที่ไม่มีฟังก์ชัน raw_input() หรือ input() และระบุจุดสิ้นสุดของไฟล์ไม่ถูกต้อง
ImportError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อ import statement ผิด
KeyboardInterrupt	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อผู้ใช้ขัดจังหวะการทำงานของโปรแกรมโดยมักจะกด Ctrl + C
LookupError	คลาสพื้นฐานของข้อผิดพลาดทั้งหมดของการค้นหา
IndexError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อไม่พบ index ในลำดับ
KeyError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อไม่พบคีย์ที่ระบุในดิกชันนารี
NameError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อไม่พบ identifier ใน local หรือ global namespace
UnboundLocalError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อพยายามเข้าถึง local variable ในฟังก์ชันหรือเมธอด แต่ยังไม่มีการกำหนดค่าให้มัน
EnvironmentError	คลาสพื้นฐานของข้อผิดพลาดทั้งหมดที่เกิดขึ้นภายนอกสภาพแวดล้อมของ Python
IOError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากตัวดำเนินการในการ input/ output เช่นคำสั่ง print หรือฟังก์ชัน open() เมื่อพยายามที่จะเปิดไฟล์ที่ไม่มีอยู่
OSError	เป็นข้อผิดพลาดในการดำเนินงาน systemrelated
SyntaxError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการผิดไวยากรณ์ของ Python

IndentationError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อ indentation ไม่ได้ระบุอย่างถูกต้อง
SystemError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อ Interpreter พบว่าเป็นข้อผิดพลาดภายใน แต่เมื่อพบข้อผิดพลาดนี้ Interpreter ไม่จบการทำงาน
SystemExit	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อ Interpreter จะจบการทำงานโดยใช้ฟังก์ชัน sys.exit () หากไม่ได้จัดการกับโค้ด ทำให้ Interpreter จบการทำงาน
TypeError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อ operation หรือฟังก์ชัน ระบุชนิดข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง
ValueError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อสร้างฟังก์ชันที่มีชนิดข้อมูลเดียวกับอาร์กิวเมนต์ แต่อาร์กิวเมนต์มีค่าที่ไม่ถูกต้อง
RuntimeError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นไม่ได้จัดอยู่ในประเภทใดๆ
NotImplementedError	เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดเมื่อ abstract method ที่จะต้องมีการ implemented ใน inherited class ไม่ได้นำมาใช้จริง

Exception Handling :

บางครั้งโปรแกรมต้องดำเนินการ **execute** ที่เป็นเหตุของ **exception** (ข้อยกเว้น) แต่ไม่ต้องการให้โปรแกรมหยุด เราสามารถจัดการกับข้อยกเว้น โดยการใช้ **try** และ **except statement** การดักจับข้อมูลใน Python ประกอบไปด้วย **try...except , try...finally, raise**

รูปแบบ การใช้งาน **try...except**

```
try:  
    statement(s)  
except [expression [, target]]:  
    statement(s)  
[else: statement(s)]
```

เช่น

```
1/0 #
```

ผลการรันจะได้

```
ZeroDivisionError: division by zero
```

หากใช้ **try...except** จะสามารถแจ้งข้อมูลเป็นอย่างอื่นให้ผู้ใช้ได้อ่านได้

ตัวอย่าง

```
try:  
    1/0  
except :  
    print "ไม่สามารถหารด้วย 0 ได้"
```

ผลที่ได้จากการรัน

```
ไม่สามารถหารด้วย 0 ได้
```

สามารถระบุข้อผิดพลาดหลายชนิดในครั้งเดียว

```
except (RuntimeError, TypeError, NameError):
```

```
.....
```

หรือดักจับข้อผิดพลาดเป็นส่วนๆ

```
try:
    f = open('myfile.txt')
    s = f.readline()
    i = int(s.strip())
except IOError, (errno, strerror):
    print "I/O error(%s): %s" % (errno, strerror)
except ValueError:
    print "Could not convert data to an integer."
except:
    print "Unexpected error:", sys.exc_info()[0]
    raise
```

สามารถใช้ **else:** ในกรณีที่ **try:** ไม่ยอมแจ้งข้อผิดพลาด

รูปแบบการใช้งาน ***try...except...else***

```
try:
    You do your operations here;
```

```
.....
```

except *ExceptionI*:

If there is *ExceptionI*, then execute this block.

except *ExceptionII*:

If there is *ExceptionII*, then execute this block.

else

If there is no exception then execute this block.

ตัวอย่าง

try:

```
fh = open("testfile", "w")
```

```
fh.write("This is my test file for exception handling!!")
```

except IOError:

```
print "Error: can't find file or read data"
```

else:

```
print "Written content in the file successfully"
```

```
fh.close()
```

Raising Exceptions :

รูปแบบการใช้งาน **raise**

```
raise [Exception [, args [, traceback]]]
```

สามารถยกข้อผิดพลาดมาแสดงได้ เช่น

```
raise NameError, 'HiThere'
```

```
Traceback (most recent call last):
```

```
File "<stdin>", line 1, in ?
```

```
NameError: HiThere
```

พารามิเตอร์ตัวแรกเป็นชื่อข้อผิดพลาด ตัวหลังเป็นข้อความการผิดพลาด ซึ่งอาจเขียนอีกรูปหนึ่งว่า **raise NameError('HiThere')**

สามารถใช้คำสั่ง `raise` เพื่อยกข้อผิดพลาดขึ้นอีกครั้ง ภายในบล็อกที่ดักความผิดพลาดได้

```
try:  
raise NameError, 'HiThere'  
except NameError:  
print 'An exception flew by!'  
raise  
An exception flew by!  
Traceback (most recent call last):  
  File "<stdin>", line 2, in ?  
NameError: HiThere
```

User-defined Exceptions :

```
class Networkerror(RuntimeError):  
    def __init__(self, arg):
```

สามารถสร้าง Exception เองโดยสร้างเป็นคลาส ซึ่งเวลานำมาใช้ต้องเรียกมาจากคลาสที่สร้างไว้ก่อนที่

```
class MyError(Exception):  
    def __init__(self, value):  
        self.value = value  
    def __str__(self):  
        return repr(self.value)  
...  
try:  
    raise MyError(2*2)  
except MyError, e:  
    print 'My exception occurred, value:', e.value  
...  
My exception occurred, value: 4  
  
raise MyError, 'oops!'
```

```
Traceback (most recent call last):  
  File "<stdin>", line 1, in ?  
  __main__.MyError: 'oops!'
```

จากตัวอย่างนี้ เมธอด `__init__` ของคลาสเริ่มคือ `Exception` ถูกครอบด้วยโค้ด

หากมอดูลต้องการดักข้อผิดพลาดหลายอย่าง ควรสร้างคลาสที่ใช้เป็นฐานก่อน แล้วจึงเรียกใช้จากคลาสรฐานมาอีกทีหนึ่ง เวลาเปลี่ยนแปลงอะไรจะทำได้ง่ายกว่า คือทำที่คลาสรฐานทีเดียว

```
class Error(Exception):  
    """Base class for exceptions in this module."""  
    pass  
  
class InputError(Error):  
    """Exception raised for errors in the input.  
  
    Attributes:  
        expression -- input expression in which the error occurred  
        message -- explanation of the error  
    """  
  
    def __init__(self, expression, message):  
        self.expression = expression  
        self.message = message  
  
class TransitionError(Error):  
    """Raised when an operation attempts a state transition that's  
    not  
    allowed.  
  
    Attributes:  
        previous -- state at beginning of transition  
        next -- attempted new state  
        message -- explanation of why the specific transition is not  
    allowed
```



```
"""
```

```
def __init__(self, previous, next, message):  
    self.previous = previous  
    self.next = next  
    self.message = message
```

Defining Clean-up Actions :

ในประโยค **try** : จะมีวลีเพื่อเลือกอีกตัวคือ **finally** : โค้ดที่อยู่ในส่วนนี้จะถูกรันเสมอ ไม่ว่าจะเกิดข้อผิดพลาดขึ้นหรือไม่

รูปแบบการใช้งาน **try...finally**

```
try:  
    You do your operations here;  
    .....  
    Due to any exception, this may be skipped.  
finally:  
    This would always be executed.  
    .....
```

ตัวอย่าง

```
try:  
... raise KeyboardInterrupt  
finally:  
... print 'Goodbye, world!'  
...  
Goodbye, world!  
Traceback (most recent call last):  
  File "<stdin>", line 2, in ?  
KeyboardInterrupt
```

ประโยชน์ของ **finally** : คือ ถ้าผ่านบล็อกของ **except** : และ **else** : มาแล้ว ถ้ายังไม่แจ้งข้อผิดพลาด จะถูกแจ้งในส่วนนี้ และไม่ว่าจะพบคำสั่ง **break continue** หรือ **return** ก็ตาม โค้ดในส่วนนี้จะถูกรันเสมอ

```
def divide(x, y):
try:
    result = x / y
except ZeroDivisionError:
    print "division by zero!"
else:
    print "result is", result
    finally:
    print "executing finally clause"
...
divide(2, 1)
    result is 2
    executing finally clause
divide(2, 0)
    division by zero!
    executing finally clause

divide("2", "1")
    executing finally clause
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in ?
  File "<stdin>", line 3, in divide
TypeError: unsupported operand type(s) for /: 'str' and
'str'
```

Predefined Clean-up Actions :

ควรมีความรอบคอบในการเขียนโค้ด

```
for line in open("myfile.txt"):
    print line
```

ปัญหาของโค้ดนี้คือ ไม่มีการปิดไฟล์ ถ้าโปรแกรมใหญ่ขึ้น โค้ดแบบนี้จะใช้พื้นที่ในหน่วยความจำมาก ดังนั้นโค้ดควรเป็นดังนี้

```
with open("myfile.txt") as f:
    for line in f:
        print line
```

ตัวอย่างนี้ ไฟล์ออปเจกต์ `f` จะถูกลบออกจากหน่วยความจำเมื่อ โปรแกรมจบ